

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Õiglane kohtupidamine on tagatud ka artikli 15 kohaldamisel

Õiglane kohtupidamine on tagatud ka artikli 15 kohaldamisel

30. märts 2020

Laupäeval teatas välisminister Urmas Reinsalu, et Eesti aktiveeris inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artikli 15, mis lubab ajutiselt taganeda mõnest konventsiooniga võetud kohustusest, sealhulgas õiglase kohtupidamisest. Riigikohus rõhutab, et artikli 15 kohaldamisel kehtib endiselt põhiseadus ning seega on tagatud ka õiglane kohtupidamine.

Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artikli 15 [1] järgi võib konventsiooniosaline riik sõja ajal või muus hädaolukorras, mis ohustab rahva eluvõimet, võtta kasutusele meetmeid, millega ta peatab konventsiooniga võetud kohustuste täitmise ulatuses, mis on olukorra tõsiduse tõttu vältimatult vajalik. Seda tingimusel, et meetmed ei ole vastuolus riigi teiste rahvusvahelise õiguse järgsete kohustustega.

Artikli 15 kohaldamine mõjutab Eesti rahvusvahelist vastutust Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni täitmise osas. See tähendab, et juhul, kui Eesti kodanik esitaks Euroopa Inimõiguste Kohtule (EIK) kaebuse meetme peale, millega Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukorra ajal tema vabadusi piirati, siis kaebuse läbi vaatamisel arvestab EIK, et riik on kohaldanud artiklit 15. Sellisel juhul võib EIK lugeda Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooniga kooskõlas olevaks riigi tegevuse, mis enne artikli kohaldamist võis konventsiooniga vastuolus olla.

Artikli 15 kohaldamine ei mõjuta riigisisese õiguse kehtivust ega lõdvenda põhiseaduse nõudeid. Põhiseadus kehtib ning seega on igal ajal põhiseaduses sätestatud õigus pöörduda oma õiguste ja vabaduste rikkumisel korral kohtusse.

Põhiseadus (§ 130) näeb ette juhud, kui on õigustatud kõrvale kalduda põhiseaduses sätestatud reeglitest põhiõiguste piiramiseks, kuid praegu selleks alust ei ole.

Susann Kivi
Riigikohtu pressiesindaja
+372 5333 9846
[susann \[dot\] kivi@riigikohus \[dot\] ee](mailto:susann.kivi@riigikohus.ee)

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/RK%20100_allkirja%20n%C3%A4idis.jpg

kohaldamisel

Lingid

[1] https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Derogation_ENG.pdf